

+I

(Yayınlanması zorunlu belgeler)

KONSEY

Yabani fauna ve flora ile habitatlarının korunmasına ilişkin
21 Mayıs 1992 tarihli
KONSEY DİREKTİFİ (HABİTAT DİREKTİFİ)
92/43/AET

AVRUPA TOPLULUKLARI KONSEYİ;

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu kuran Antlaşma ve özellikle bu Antlaşmanın 130s maddesini göz önünde tutarak,

Komisyon'un önerisini¹ göz önünde tutarak,

Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü² göz önünde tutarak, ve

Ekonomik ve Sosyal Komite'nin görüşünü³ göz önünde tutarak,

Antlaşmanın 130r maddesinde belirtildiği üzere, doğal habitatlar ve yabani fauna ve floranın korunması da dahil olmak üzere, çevre kalitesinin muhafaza edilmesi, korunması ve geliştirilmesi Toplulukça izlenen genel yararın temel bir amacı olduğundan;

Avrupa Topluluğu politikası ve çevre eylem programı (1987 den 1992'ye kadar)⁴ doğa ve doğal kaynakların korunmasına ilişkin önlemler öngördüğünden;

Bu Direktifin temel amacı, ekonomik, sosyal, kültürel ve bölgesel gereksinimlerin dikkate alınması sureti ile, biyolojik-çeşitliliğin muhafazasının desteklenmesi olduğundan ve bu Direktif, sürdürülebilir kalkınma genel amacına katkıda bulunduğu; böylesi bir biyolojik-çeşitliliğin, muhafazasını bazı durumlarda insan etkinliklerinin devamlılığını, veya teşvik edilmesini gerektirdiğinden;

Üye Devletlerin Avrupa'daki toprakları üzerinde, doğal hayvan ve bitki yaşam ortamlarının tahribata uğraması sürdüğünden ve giderek artan sayıda yabani tür ciddi ölçüde tehdit altında olduğundan; tehdit altındaki hayvan ve bitki yaşam ortamları ve türler, Topluluğun doğal mirasını oluşturduğundan ve bunların mâruz bulunduğu tehdit, çoğunlukla sınırlar ötesi ölçekte olmakla, bunların korunması için gerekli önlemlerin Topluluk düzeyinde alınması gerektiğinden;

Belirli doğal hayvan ve bitki türleri ve yaşam ortamlarının korunmaları için alınacak önlemlerin erken uygulanmasını sağlamak amacıyla bunları öncelikli olarak tanımlamak gerektiğinden;

Topluluğun ortak ilgi alanı olan doğal habitatların ve türlerin, elverişli bir koruma statüsünde, iyileştirilmesini veya muhafazasını güvence altına almak için, belirli bir zaman çizelgesine uygun olarak tutarlı bir Avrupa ekolojik ağının yaratılması için özel koruma alanlarının belirlenmesi gerektiğinden;

Yaban kuşlarının⁵ korunmasına ilişkin 2 Nisan 1979 tarih ve 79/409/AET numaralı Konsey Direktifi uyarınca, hâlen sınıflandırılmış veya gelecekte sınıflandırılacak özel koruma alanları da dahil olmak üzere, bu amaç için belirlenen tüm alanların ilgili Avrupa ekolojik ağı kapsamına alınması gerektiğinden;

Belirlenen her alanda, izlenen koruma amaçlarını dikkate alarak gerekli önlemlerin uygulanması uygun olduğundan;

Üye Devletler tarafından, özel koruma alanları olarak belirlenmeye elverişli alanlar önerildiğinden, fakat istisnâi durumlarda bir Üye Devlet tarafından önerilmeyen, ancak, öncelikli bir doğal hayvan ve bitki yaşam ortamı türü veya öncelikli bir türün varlığının sürdürülmesi ve yaşatılması için, Topluluk tarafından önemli görülen bir bölgenin belirlenmesini mümkün kılmak için bir usul saptanması gerektiğinden;

¹ RG No C 247, 21.9.1988, s.3 ve RG No. C 195, 3.8.1990, s.1

² RG No C 75, 20.3.1991, s.12

³ RG No C 31, 6.2.1991, s.25

⁴ RG No C 328, 7.1 2.1987, s.1

⁵ Son olarak 91/244/AET [(RG No L.115, 8.5.1991, s.41)] numaralı Direktifle değişikliğe uğrayan Direktif [(RG No L 103, 25.4.1979, s.1)]

Koruma alanı olarak belirlenmiş veya gelecekte belirlenecek bir bölgenin, koruma amaçları üzerinde önemli ölçüde etkili olması muhtemel olan bir plan veya programın, uygun bir şekilde değerlendirilmesinin yapılması gerektiğinden;

Topluluk ilgi alanına giren öncelikli yaşam alanları (habitat) ve öncelikli canlı türlerinin korunmasını teşvik etmeyi hedefleyen önlemlerin alınmasının tüm Üye Devletlerin ortak sorumluluğu olduğu kabul edildiğinden; ve bununla birlikte bir yandan bu tür yaşam alanlarının ve canlı türlerinin tüm Topluluk üzerinde eşit olmayan dağılımını ve diğer yandan da, "kirlenen öder" ilkesinin, doğanın korunması özel durumunda, yalnızca sınırlı bir uygulaması olabileceği gerçeğini göz önünde tutmak kaydıyla, bu sorumluluk bazı Üye Devletlere çok fazla mali külfet yükleyebileceğinden;

Bu nedenle, bu istisnâi durumda, Topluluk kararları uyarınca tahsis edilen kaynakların sınırları dahilinde, Topluluğun ortak finansman sağlaması yoluyla yapılacak bir katkının öngörülmesi gerektiğinden;

Arazi kullanımı planlaması ve kalkınma politikalarının, yabani fauna ve flora için çok önemli olan peyzaj özelliklerinin yönetimini teşvik etmesi gerektiğinden;

Bu Direktif kapsamındaki yaşam alanlarının ve canlı türlerinin korunma statülerini gözetim altında bulundurmak için bir sistem kurulması gerektiğinden;

79/409/AET numaralı Direktifin tamamlanması amacı ile, flora ve fauna'nın belirli türleri için genel bir koruma sistemine gereksinim olduğundan; korunma statüleri böylesi bir önlemi gerektirdiği takdirde, belirli türler için, belli koşullara bağlı olarak istisnalar sağlanacak şekilde, avlanarak yakalanma veya öldürülme yöntemlerinin yasaklanması dahil olmak üzere yönetimleri ile ilgili önlemler öngörülmesi gerektiğinden;

Bu Direktif hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesini sağlamak amacı ile, Komisyon, bu Direktif uyarınca kabul edilen ulusal hükümlerin uygulanmasına ilişkin düzenli zaman aralıkları ile, diğerlerinin yanında (inter alia) Üye Devletler tarafından gönderilen bilgileri temel alan bir karma rapor hazırlayacağından;

Bu Direktifin uygulaması için bilimsel ve teknik bilginin geliştirilmesi esas olduğundan; sonuç olarak gerekli bilimsel çalışma ve araştırmaların teşvik edilmeleri uygun olduğundan;

Teknik ve bilimsel ilerleme, Eklerin uyarlanması mümkün olabilmesi anlamını taşıdığından; Konseyin, Eklerde değişiklik yapabilmesi için bir usul tesis edilmesi gerektiğinden;

Bu Direktifin uygulanmasında ve özellikle Topluluğun ortak finansmanı ile ilgili kararlar alınırken Komisyon'a yardım sağlamak amacı ile bir düzenleyici komite kurulması gerektiğinden;

Bazı yerli fauna ve floranın türlerinin ortama aşılması ve yabancı türlerin kasıtlı yada kasıtsız ortama girişini düzenleyici önlemleri içeren ~~iein~~, ilave önlemlerin alınması gerekeceğinden ve

Bu Direktifin etkin olarak uygulanmasını sağlamak için, Direktifin amaçları ile ilgili eğitim ve genel bilgi esas olduğundan,

İŞBU DİREKTİFİ KABUL ETMİŞTİR :

Tanımlar

Madde 1

İşbu Direktifin amaçları kapsamında;

- (a) koruma, (e) ve (i) de tanımlandığı şekilde yaşam alanlarının, ve yabani fauna ve flora türleri popülasyonlarının, elverişli bir statüde muhafazası veya iyileştirilmesi için gerekli bir dizi önlem anlamına gelir;
 - (b) doğal yaşam alanları (doğal habitat), bütünüyle doğal veya yarı doğal olan coğrafî, abiyotik ve biyotik özellikleri ile ayırt edilen kara veya su alanları anlamına gelir;
 - (c) Topluluk ilgi alanına giren doğal yaşam alanı türleri, 2. Maddede atıf yapılan bölgede bulunan aşağıdaki türler anlamına gelir:
 - (i) doğal yayılma alanlarında yok olma tehlikesine mâruz bulunanlar;
 - veya
 - (ii) gerilemelerini takiben veya esasen kısıtlı alanları sebebiyle, küçük bir doğal yayılma alanları olanlar;
 - veya
 - (iii) aşağıdaki beş biyolojik coğrafî bölgenin tipik özelliklerinin çarpıcı örneklerini gösterenler : Alpler, Atlantik, Kıtasal, Makaronezya ve Akdeniz.
- Bu yaşam alanı türleri tipleri Ek 1'de liste olarak verilmiştir veya verilebilir.
- (d) öncelikli doğal yaşam alanı türleri 2. Maddede atıfta bulunulan bölgede mevcut olan ve doğal yayılma

alanlarının 2. Maddede atıfta bulunulan bölgeye düşen oranı göz önünde bulundurulduğunda, korunmaları için Topluluğun özel sorumluluğu olan doğal yaşam alanı (doğal habitat) tipleri anlamına gelir; bu öncelikli doğal yaşam alanı türleri Ek I'de yıldız (*) ile işaretlenerek belirtilmiştir.

- (e) bir doğal yaşam alanının korunma statüsü, 2. Maddede belirtilen bölge içinde uzun vadede doğal dağılım, yapı ve işlevlerini ve tipik türlerinin uzun vadede varlıklarını sürdürmeleri üzerinde etkisi olabilecek olan, doğal yaşam alanı ve tipik türlerinin üzerindeki etkilerin toplamı anlamına gelir.

Doğal yaşam alanının korunma statüsü aşağıdaki hallerde "elverişli" olarak nitelenecektir :

- doğal dağılımlarının ve o dağılım içinde kapladıkları alanların istikrarlı veya artan durumda olması, ve
- uzun vadede var olmaya devam etmeleri için gerekli olan belirli yapı ve işlevlerin var olması ve öngörülebilir gelecekte var olmaya devam etmesinin muhtemel olması, ve
- tipik türlerinin korunma statüsünün (i)'de tanımlanan şekilde elverişli olması;

- (f) Bir türün yaşam alanı, belirli abiyotik ve biyotik faktörler tarafından tanımlanan ve türün biyolojik döngüsünün herhangi bir safhasında yaşadıkları bir çevre anlamına gelir.

- (g) Topluluk ilgi alanına giren türler 2. maddede atıfta bulunulan bölge içindeki aşağıda belirtilen türler anlamına gelir:

- (i) doğal dağılımları o bölgede marjinal olan ve batı palearktık bölgesinde tehlike altında veya incinebilir olmayan türler hariç tehlike altında olan türler; veya
- (ii) incinebilir – yani eğer neden olan faktörler işlemeye devam ederse yakın bir gelecekte tehlike altında olanlar kategorisine geçmesinin muhtemel olduğuna inanılan türler; veya
- (iii) Ender – yani küçük popülasyonu ile şimdilik tehlike altında bulunmayan veya incinebilir olmayan fakat risk altında olan türler. Kısıtlı coğrafi alanlarda yer alan veya daha geniş bir alanda seyrek olarak dağılmış olan türler; veya
- (iv) yaşam alanlarının belirli doğası ve/veya istismar edilmelerinin yaşam alanları

üzerindeki potansiyel etkisi ve/veya istismarlarının koruma statüleri üzerindeki potansiyel etkileri sebebiyle özel dikkat gerektiren ve yöresel (endemik) olan türler.

Bu türler Ek II'de ve/veya Ek IV veya Ek V'de liste halinde belirtilmiştir veya belirtilebilir;

- (h) Öncelikli tür (g)(i)'de atıfta bulunulan ve Madde 2'de atıfta bulunulan bölgeye düşen doğal dağılım alanları bağlamında Topluluğun korunması için özel sorumluluğu olduğu türler anlamına gelir; bu öncelikli türler Ek II'de yıldız (*) ile belirtilmiştir.

- (i) Bir türün korunma statüsü söz konusu tür üzerinde var olan, Madde 2'de atıfta bulunulan bölge içindeki popülasyonlarının uzun vadeli dağılımı ve çokluğunu etkileyebilecek tesirlerin toplamı anlamına gelir;

Şunlar olduğu zaman korunma statüsü "elverişli" olarak kabul edilir :

- söz konusu türün popülasyon dinamikleri ile ilgili verilerin, türün kendisini uzun vadeli bir temelde doğal yaşam alanının yaşayabilir bir unsuru olarak koruduğunu belirtmesi, ve
- türün doğal dağılımının ne azalıyor ne de öngörülebilir gelecekte azalmasının muhtemel olması, ve
- uzun vadeli bir temelde popülasyonlarının devamlılığı için yeterince geniş bir yaşam alanının olması ve muhtemelen devam edecek olması;
- (j) Saha, sınırları açıkça belirlenmiş olan coğrafi olarak tanımlanan bir alan demektir.

- (k) Topluluk için önemli saha bulunduğu biyolojik-coğrafi bölge veya bölgelerde, Ek I'de belirtilen doğal yaşam alanı veya Ek II'de belirtilen bir canlı türünün , elverişli bir korunma statüsünde, muhafazasına ve iyileştirilmesine önemli ölçüde katkıda bulunan veya Madde 3'de belirtilen Natura 2000'in tutarlılığına önemli ölçüde katkıda bulunan ve/veya ilgili biyolojik coğrafi bölge veya bölgelerde biyolojik-çeşitliliğin muhafazası için önemli katkıda bulunan bir saha anlamına gelir.

Geniş alanlara dağılmış hayvan türleri için, Topluluk açısından önemli saha, türün yaşaması ve üremesi için gerekli olan fiziki veya biyolojik unsurları sunan bu türlerin doğal dağılımları içindeki yerlere tekabül edecektir.

- (l) Özel korunma sahası, Üye Devletler tarafından, kanun, idari ve/veya akitsel bir eylemle belirlenen ve sahanın tahsis edildiği türlerin doğal yaşam alanlarının ve/veya popülasyonlarının elverişli bir korunma

statüsünde muhafazası veya iyileştirilmesi için gerekli koruma önlemlerinin uygulandığı Toplulukça önemli saha anlamına gelir,

- (m) Örnek Ek IV ve Ek V'de listelenerek belirtilen türlerden canlı veya ölü herhangi bir hayvan veya bitki, bunların herhangi bir bölümü veya bunlardan elde edilenler ile eşlik eden bir belge, paket veya işaret veya etiket veya herhangi bir diğer ortamsal koşul yoluyla bu türlere ait hayvan veya bitkilerin parçaları veya bunlardan elde edilmiş oldukları anlaşılan diğer mallar anlamına gelir.
- (n) Komite 20. madde uyarınca tesis edilen komite anlamına gelir.

Madde 2

1. Bu Direktifin amacı, Antlaşmanın uygulandığı Üye Devletlerin Avrupa topraklarında hayvan ve bitki doğal yaşam ortamlarının, ve yabani fauna ile floranın korunması yoluyla biyolojik çeşitliliğin sağlanmasına katkıda bulunmaktır.

2. Bu Direktif uyarınca alınan önlemler Topluluğun ilgi alanına giren doğal yaşam alanlarının, ve yabani fauna ve flora türlerinin elverişli koruma statüsünde muhafazası veya iyileştirilmesi amacıyla tasarlanır.

3. Bu Direktif uyarınca alınan önlemler ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinimlerle bölgesel ve mahalli özellikleri göz önüne alır.

Doğal yaşam alanlarının ve canlı türlerinin yaşam alanlarının korunması

Madde 3

1. Natura 2000 başlığı altında özel koruma bölgelerinden oluşan uygun bir Avrupa ekolojik ağı kurulacaktır. Ek I'de belirtilen doğal yaşam alanı tiplerini ve Ek II'de belirtilen canlı türlerinin yaşam alanlarını barındıran sahalardan oluşan bu ağ, doğal dağılımları içinde söz konusu doğal yaşam alanı tiplerinin ve canlı türlerinin yaşam alanlarının muhafazasını ve uygun olduğu takdirde, iyileştirilmesini sağlar.

Natura 2000 ağı Üye Devletler tarafından 79/409/AET sayılı Direktif uyarınca sınıflandırılan özel koruma alanlarını ihtiva eder.

2. Her Üye Devlet Natura 2000'in meydana getirilmesine, fıkra I'de belirtilen doğal yaşam alanı tiplerinin ve canlı türlerinin yaşam alanlarının kendi topraklarında yer alması oranında katkıda

bulunur. Bu anlamda her Üye Devlet fıkra I'deki gayeleri dikkate alarak Madde 4 uyarınca özel koruma alanı olarak sahalara tespit eder.

3. Gerekli gördükleri takdirde Üye Devletler, Natura 2000'in ekolojik tutarlılığını ilerletmek için, Madde 10'da belirttiği gibi yabani fauna ve flora için büyük önem taşıyan arazi hususiyetlerini muhafaza etmeye ve uygun olduğunda geliştirmeye gayret gösterirler.

Madde 4

1. Ek III (Bölüm I)'de belirtilen kriterler ve ilgili bilimsel bilgiler esasında, her Üye Devlet, bir saha listesi önerir; bu listede sahalanın Ek I'deki doğal yaşam alanı tipleri ve Ek II'deki canlı türleri arasından bölgeye özgü olan hangilerini barındırdığını belirtir. Geniş alanlarda yaşayan hayvan türleri için, bu sahalara, bu türlerin doğal dağılımları içinde, yaşamları ve üremeleri için gerekli fiziki ve biyolojik faktörlerin bulunduğu yerlere tekabül eder. Geniş alanlarda yaşayan su türleri açısından bu sahalara, yaşama ve üremeleri için gerekli fiziki ve biyolojik faktörleri temsil eden açıkça belirgin bir alan olduğunda önerilir. Uygun olduğunda, Üye Devletler, Madde 11'de belirtilen gözetimin sonuçları nazara alınarak listenin ayarlanmasını önerirler.

Liste, her saha ile ilgili bilgiler ile birlikte, bu Direktifin bildiriminden itibaren üç yıl zarfında Komisyon'a iletilir. Bilgiler, sahanın haritası ile ismini, mevkiini, büyüklüğünü ve Madde 21'de belirlenen usul uyarınca Komisyon tarafından oluşturulan format içinde verilen ve Ek III (Aşama I)'de belirtilen kriterlerin uygulanmasından kaynaklanan verileri ihtiva eder.

2. Ek III (Aşama 2)'deki kriterler esasında ve Madde I (c) (ii) de belirtilen beş biyolojik coğrafi bölgenin her biri ve Madde 2(1)'de belirtilen bölgenin tümünün de Komisyon, her bir Üye Devletle anlaşarak, bir Topluluk için önemli sahalara listesi taslağı oluşturur; Bu liste taslağı bir veya daha çok öncelikli doğal yaşam alanı tipi veya öncelikli canlı türü kaybetmiş olan sahalara belirten Üye Devlet listelerinden alınır.

Bir veya daha fazla öncelikli doğal yaşam alanı tipi ve öncelikli canlı türü barındıran sahalara ulusal topraklarının % 5'inden fazlasını kapsayan Üye Devletler, Komisyonla anlaşarak, topraklarında Topluluk için önemli sahalara seçiminde, Ek III (Aşama 2)'deki kriterlerin daha esnek uygulanmasını talep edebilirler.

Topluluk için önemli saha seçilen sahalara listesi, hangisinde bir veya daha fazla öncelikli doğal yaşam alanı tipi veya öncelikli canlı türü olduğunu gösterir şekliyle, Komisyon tarafından Madde 21'de gösterilen usule uygun olarak kabul edilir.

3. Fıkra 2'de sözü edilen liste işbu Direktifin bildiriminden itibaren altı yıl içinde oluşturulur.

4. Bir saha Topluluk için önemli saha olarak, fıkra 2'de belirtilen usul uyarınca kabul edildiği zaman, ilgili Üye

Devlet, mümkün olan en kısa zamanda ve en fazla altı yıl içinde o bölgeyi özel koruma alanı olarak belirler ve sahalardan, elverişli bir koruma statüsünde Ek I'deki doğal yaşam alanı tipleri veya Ek II'deki canlı türlerinin muhafazası ve iyileştirilmesi ve Natura 2000'in tutarlılığı açısından bu sahalardan maruz kaldığı bozulma ve tahribatı düşünerek öncelikleri tespit eder.

5. Saha, fıkra 2'nin üçüncü bendinde belirtilen listeye alınır alınmaz Madde 6(2), (3) ve (4)'e tâbi olur.

Madde 5

1. Komisyonun, Madde 4(1)'de belirtilen milli listenin öncelikli doğal yaşam alanı tipi veya öncelikli canlı türü barındıran bir sahaya değinmediğini tespit ettiği ve bunu ilgili ve güvenilir bilimsel veriler temelinde söz konusu öncelikli doğal yaşam alanı tipinin muhafazası veya öncelikli canlı türünün varlığını devam ettirmesi açısından çok önemli bulunduğu istisnai durumlarda, Üye Devletle Komisyon arasında her biri tarafından kullanılan bilimsel verileri mukayese etmek amacıyla ikili bir müzakere usulü başlatılır.

2. Altı ayı aşmayan müzakere süresinin sonunda ihtilaf çözülememiş olursa, Komisyon Konsey'e sahanın Topluluk için önemli saha seçilmesi hakkında bir teklif iletir.

3. Konsey, oybirliği ile hareket ederek, teklifin iletildiği tarihten itibaren üç ay içinde bir karar alır.

4. Müzâkere süresi zarfında ve Konsey kararını beklerken ilgili saha Madde 6(2)'ye tâbi olur.

Madde 6

1. Özel koruma bölgeleri için Üye Devletler gerektiği takdirde özel olarak sahalardan için tasarlanmış olan veya başka kalkınma planlarına entegre edilmiş olan uygun idari planlar ve sahalarda mevcut olan Ek I'deki doğal yaşam alanı tiplerinin ve Ek II'deki canlı türlerinin ekolojik gereksinimlerine tekabül eden uygun kanuni, idari veya akdi önlemler ihtiva eden gerekli koruma önlemlerini alır.

2. Üye Devletler özel koruma bölgeleri için doğal yaşam alanlarının ve canlı türlerinin yaşam alanlarının bozulmasını önleyici uygun adımları atarlar ve belirlenen sahalardaki canlı türlerinin zarar görmelerini, bu Direktifin gayeleri açısından önemli olabildiği ölçüde önlerler.

3. Sahanın yönetimi ile doğrudan ilgili olmayan veya yönetimi için gerekli olmayan fakat tek başına

veya diğer plan ve projelerle bağlantılı olarak önemli bir etkisi olması muhtemel olan herhangi bir plan veya proje, sahanın koruma gayeleri açısından, saha üzerindeki etkilerinin uygun bir şekilde değerlendirmesine tabi tutulur. Saha üzerindeki etkilerin değerlendirme sonuçları ışığında ve fıkra 4. hükümlerine tâbi olarak, yetkili ulusal makamlar ancak ilgili sahanın bütünselliğinin olumsuz bir şekilde etkilenmeyeceğinden emin olduktan sonra ve gerekirse, kamuoyunun görüşünü aldıktan sonra plan veya projeyi kabul ederler.

4. Eğer saha üzerindeki etkilerin olumsuz bir değerlendirmesine rağmen ve alternatif çözümlerin yokluğunda bir plan veya proje, sosyal veya ekonomik tabiatlı sebepler dahil olmak üzere, her şeyi aşan kamu yararının gerektirdiği zorunlu sebeplerle uygulanmak zorundaysa, Üye Devlet, Natura 2000'in genel tutarlılığının korunması ile ilgili tüm gerekli telafi edici önlemleri alır. Kabul edilen telafi edici önlemleri Komisyon'a bildirir.

İlgili bölgede öncelikli doğal yaşam alanı tipi ve/veya öncelikli bir canlı türü bulunduğu takdirde, yalnızca insan sağlığı veya kamu güvenliği, çevre için asli önemi olan yarar sağlayıcı sonuçlar veya Komisyon'un görüşü üzerine her şeyi aşan kamu yararının gerektirdiği zorunlu diğer sebeplerle ilgili olan mülahazalar ileri sürülebilir.

Madde 7

Bu Direktifin Madde 6(2) (3) ve (4)'ünden doğan yükümlülükler 79/409/AET sayılı Direktifin Madde 4 (4)'ünün birinci cümlesinden doğan her türlü yükümlülüğün yerine geçer; Bu durum, Madde 4(1) uyarınca sınıflandırılan veya Madde 4(2)'de tanınan bölgeler itibariyle olup, bu Direktifin uygulanma tarihinden veya Direktif 79/409/AET uyarınca bir Üye Devlet tarafından sınıflandırılma veya tanınma tarihinden itibaren, son zikredilen tarihin daha sonra olması halinde geçerlidir.

Madde 8

1. Öncelikli doğal yaşam alanı tipleri ve/veya öncelikli canlı türü barındıran özel koruma bölgesi olarak belirlenmeye uygun sahalardan dair önerilerine paralel olarak Üye Devletler, uygun olduğu şekilde, Madde 6(1) deki yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlamak için gerekli gördükleri Topluluk ortak finansmanına ilişkin tahminlerini Komisyon'a gönderirler.

2. Komisyon her bir ilgili Üye Devlet ile anlaşarak, ortak finansman talep edilen Topluluk için önemli sahalardan, öncelikli doğal yaşam alanı tiplerinin ve öncelikli canlı türlerinin elverişli bir koruma statüsünde muhafazası veya tekrar tesisi için gerekli önlemleri ve bu önlemlerden doğan toplam masrafı belirler.

3. Komisyon ilgili Üye Devletle anlaşarak fıkra 2'de belirtilen önlemlerin uygulanması için gerekli finansmanı, ortak finansman da dahil olmak üzere değerlendirir ve bunu yaparken diğer şeyler yanında, öncelikli yaşam alanı

tiplerinin ve/veya öncelikli canlı türlerinin Üye Devlet topraklarındaki yoğunlaşması ve gerekli önlemlerin yaratacağı külfeti de dikkate alır.

4. Fıkra 2 ve 3'de sözü edilen değerlendirmeye göre Komisyon, ilgili Topluluk araçları altındaki mevcut fon kaynakları bakımından ve Madde 21'de belirtilen usul uyarınca, ortak finansman dahil olmak üzere, Madde 4(4)'e göre tespit edilen sahada alınacak önlemler için öncelikli bir eylem çerçevesi kabul eder.

5. Yeterli kaynak bulunamaması sebebiyle eylem çerçevesinde yer alamayan önlemler, yukarıdaki eylem çerçevesine dahil edilen ve gerekli ortak finansmanın sağlanamadığı veya kısmi ortak finansman sağlananlarla birlikte Madde 21'de belirtilen usul uyarınca, eylem çerçevesinin iki yılda bir yeniden gözden geçirilmesi bağlamında yeniden mütalaa edilir ve bu gözden geçirme sırasında Üye Devletler tarafından ertelenebilir. Bu gözden geçirme, uygun olduğu takdirde söz konusu sahanın yeni durumunu dikkate alır.

6. Ortak finansmana bağlı olan önlemlerin ertelendiği bölgelerde Üye Devletler bu bölgelerin bozulması ile sonuçlanacak herhangi bir yeni önlem almaktan kaçınırlar.

Madde 9

Madde 21'de belirtilen usule uygun olarak hareket eden Komisyon Madde 2 ve 3'de belirtilen amaçlara ulaşılmasına yönelik olarak Natura 2000'in katkısını belirli aralıklarla gözden geçirir. Bu bağlamda özel bir koruma alanının, Madde 11'de sağlanan gözetimin bir sonucu olarak kaydedilen doğal gelişmeler uyarınca sınıflandırmadan çıkarılması düşünülebilir.

Madde 10

Üye Devletler, gerekli gördükleri yerlerde, arazi kullanım planlaması ve geliştirme politikalarında ve özellikle Natura 2000 ağının ekolojik uygunluğunun geliştirilmesi bakımından, yabani fauna ve flora için büyük önem arz eden arazi özelliklerinin yönetimini teşvik ederler.

Bu özellikler, çizgisel ve devamlı yapıları (kıyıları ile birlikte nehirler veya tarla sınırlarını işaretlemeye kullanılan geleneksel sistemler gibi) veya atlama taşı işlevleri (küçük göl veya küçük koru gibi) nedeniyle yabani türlerin göçleri, yayılmaları ve genetik alış-verişleri için elzem olan özelliklerdir.

Madde 11

Üye Devletler özellikle öncelikli doğal yaşam alanı tipleri ve öncelikli türler bakımından Madde 2'de sözü edilen doğal yaşam alanlarının ve canlı türlerin koruma statülerinin gözetimini üstlenirler.

Canlı Türlerinin Korunması

Madde 12

1. Üye Devletler, doğal dağılımları içinde Ek IV (a)'da belirtilen hayvan türleri bakımından sıkı bir koruma sistemi kurulması için gerekli önlemleri aşağıdakileri yasaklayarak alırlar :

- (a) yaban ortamında yaşayan türlerin örneklerinin kasti olarak yakalanma veya öldürülme biçimlerinin tümü;
- (b) bu türlerin, özellikle, yavrulama, büyüme, kış uykusu ve göç dönemlerinde kasti olarak rahatsız edilmeleri;
- (c) yaban ortamlarından kasti olarak yumurta alınması veya yumurtaların tahrip edilmesi;
- (d) çiftleşme sahalarının veya dinlenme yerlerinin bozulması veya tahrip edilmesi;

2. Üye Devletler, bu türlerin yaban ortamlarından alınan örneklerinin bulundurulmasını, taşınmasını ve satışını veya değiş tokuşunu ve satışa veya değiş tokuşa sunulmasını bu Direktifin uygulanmasından önce, hukuka uygun olarak alınanlar hariç, yasaklar.

3. Fıkra 1 (a) ve (b) ile fıkra 2'de sözü edilen yasaklama bu Maddenin uygulandığı hayvanların yaşamlarının tüm dönemlerine uygulanır.

4. Üye Devletler, Ek IV (a)'da belirtilen hayvan türlerinin önemsiz ölçüde yakalanma ve öldürülmelerini gözetecek bir sistem kurarlar. Toplanan bilgilerin ışığı altında, Üye Devletler, önemsiz yakalama ve öldürmelerin söz konusu türler üzerinde önemli olumsuz etkiler yaratmamasını sağlamak için gerekli olan araştırma ve koruma önlemlerini alırlar.

Madde 13

1. Üye Devletler Ek IV (b)'de belirtilen bitki türleri için sıkı bir koruma sistemi kurulmasında gerekli önlemleri aşağıdakileri yasaklayarak alırlar :

- (a) bu bitkilerin yabani ortamlarındaki doğal dağılımlarında, kasti olarak koparılmaları, toplanmaları, kesilmeleri, kökleri ile çıkarılmaları veya tahrip edilmeleri;

- (b) bu türlerin yabani ortamdan alınan örneklerinin, bu Direktifin yürürlüğe girmesinden önce hukuka uygun olarak alınanlar hariç, bulundurulması, taşınması ve

satışı veya değiş tokuşu ve satışa veya değiş tokuşa sunulması;

2. Fıkra I (a) ve (b) de sözü edilen yasaklamalar bu Maddenin uygulama alanına giren bitkilerin biyolojik döngülerinin tüm safhalarına uygulanır.

Madde 14

1. Eğer Madde 11'de öngörülen gözetimin ışığında Üye Devletler gerekli görürlerse Ek V'de belirtilen yabancı fauna ve flora türlerinin yabancı ortamdaki örneklerinin alınmasının ve bunların kullanılmasının elverişli bir koruma statüsünde muhafaza edilmeleri ile bağdaşmasını güvence altına almak için önlem alırlar.

2. Bu tür önlemlerin gerekli görüldüğü hallerde Madde 11'de belirtilen gözetimin devamını da kapsarlar. Önlemler özellikle şunları ihtiva ederler:

- belirli araziye girmeye ilişkin düzenlemeler,
- yabancı ortamdaki örnek toplanmasının ve belirli popülasyonların kullanımlarının geçici veya yerel olarak yasaklanması,
- örnek alma dönemlerinin ve/veya yöntemlerinin düzenlenmesi,
- örnek alındığında, söz konusu popülasyonun korunmasını dikkate alan avlanma ve balık tutma kurallarının uygulanması,
- örnek alınması için bir ruhsat veya kota sisteminin kurulması,
- örneklerin satın alınması, satılması, satışı sunulması, satış için bulundurulması veya satış için taşınmasının düzenlenmesi,
- yabancı ortamdaki örnek alınmasını azaltma açısından, sıkı kontrol edilen şartlarda hayvan türlerinin tutsak edildikleri yerde üretilmeleri ve bitki türlerinin yapay olarak çoğaltılmaları.
- alınan önlemlerin etkisinin değerlendirilmesi.

Madde 15

Ek V (a)'da belirtilen yabancı fauna türlerinin yakalanması veya öldürülmesi açısından ve Madde 16 hükümleri uyarınca Ek IV(a)'da belirtilen türlerin alınmaları, yakalanmaları veya öldürülmelerine istisnai durumlar uygulandığı hallerde, Üye Devletler türün yerel olarak yok olmasına veya ciddi bakımdan tahrip olmasına

sebep olabilecek tüm araçları ve özellikle aşağıdakileri fark gözetmeden yasaklarlar :

- (a) Ek VI (a)'da belirtilen yakalama ve öldürme araçları;
- (b) Ek VI (b)'de belirtilen taşıma usullerinden herhangi bir yakalama veya öldürme şekli.

Madde 16

1. Tatmin edici başka bir alternatifin bulunmadığı ve istisnai durumun, ilgili türün popülasyonlarının doğal dağılımları içinde elverişli bir koruma statüsünde, varlıklarının devam ettirilmesine zarar vermediği hallerde, Üye Devletler Madde 12, 13, 14 ve 15(a) ve (b) hükümlerinden aşağıdaki durumlarda değişiklik yapabilirler.

- (a) yabancı fauna ve floranın korunması ve doğal yaşam alanlarının korunması yararı için,
- (b) özellikle ekinleri, çiftlik hayvanlarını, ormanları, balık kaynaklarını ve suları ve diğer mülkiyet türlerini ciddi tahribattan korumak için,
- (c) kamu sağlığı ve kamu güvenliği veya sosyal veya ekonomik tabiatlı olan ve çevre için çok önemli olacak faydalı sonuçlara yol açanlar dahil olmak üzere her şeyin üzerinde kamu yararından doğan zorunlu nedenler ile,
- (d) bitkilerin yapay çoğalmaları dahil olmak üzere bu türlerin sayılarının tekrar çoğaltılması ve tekrar kazanılması ve bu gayeler için gerekli üretme işlemleri için araştırma ve eğitim amacı ile,
- (e) çok sıkı denetlenen koşullarda, seçici bir temelde ve kısıtlı ölçüde, Ek IV' de belirtilen türlerden belirli örnekler alınmasına veya bulundurulmasına yetkili ulusal makamlar tarafından belirlenen kısıtlı sayılarda izin verilmesi.

2. Üye Devletler, her iki yılda bir Komisyona, fıkra 1 uyarınca uygulanan istisnalar hakkında Komite tarafından belirlenen formata uygun bir rapor sunarlar. Komisyon bu istisnalar hakkındaki görüşünü, raporun alınmasından itibaren azami on iki aylık bir zaman sınırı içinde verir ve Komiteye hesap verir.

3. Raporlar şunları belirtir :

- (a) eğer gerekiyorsa, geri çevrilen alternatiflere ve kullanılan bilimsel verilere atıflar ile riskin tabiatı da dahil olmak üzere, istisnalara tabi olan türler ve istisnanın sebebi,
- (b) hayvan türlerini yakalamak veya öldürmek için izin verilen araçlar, aletler veya yöntemler ve bunların kullanılma nedenleri,

- (c) bu sapmalara ne zaman ve neredeki durumlarda izin verildiği ;
- (d) gerekli koşulların oluşturulmasını denetleyip ilan etmeye ve hangi araç, alet veya yöntemlerin hangi kısıtlamalar içinde ve hangi kuruluşlar tarafından kullanılacağına ve işi hangi kişilerin yerine getireceğine karar vermeye yetkili makam;
- (e) kullanılan gözetim önlemleri ve bunlardan elde edilen neticeler.

Bilgi verme

Madde 17

1. Üye Devletler Madde 23'de belirtilen sürenin son bulma tarihinden itibaren her altı yılda bir, bu Direktif uyarınca alınan önlemlerin uygulanması hakkında bir rapor hazırlarlar. Bu rapor özellikle Madde 6(1)'de sözü edilen koruma önlemleri ile ilgili bilgileri, bu önlemlerin Ek I'de belirtilen doğal yaşam alanı tipleri ve Ek II'de belirtilen türlerin korunma statüleri üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesini ve Madde 11'de belirtilen gözetimin esas sonuçlarını kapsar. Komitece belirlenen formata uygun olarak rapor Komisyona gönderilir ve kamunun erişimine sunulur.

2. Komisyon fıkra 1'de sözü edilen raporları temel alan karma bir rapor hazırlar. Bu rapor, ulaşılan ilerlemenin uygun bir değerlendirmesini ve özellikle Natura 2000'in Madde 3'de belirtilen gayelere erişmedeki katkısını ihtiva eder. Raporun bir Üye Devletten alınan bilgilerin bulunduğu bölümünün taslağı teyit için söz konusu Üye Devlete gönderilir. Komiteye sunulmasından sonra raporun en son hali Komisyon tarafından, fıkra 1'de sözü edilen raporların alınmasından sonra en geç iki yıl içinde yayımlanır ve Üye Devletlere, Avrupa Parlamentosu'na, Konseye ve Ekonomik ve Sosyal Komiteye gönderilir.

3. Üye Devletler bu Direktifte belirtilen bölgeleri, Komitece bu gaye için tasarlanan Topluluk ilanları vasıtasıyla işaretleyebilirler.

Araştırma

Madde 18

1. Üye Devletler ve Komisyon Madde 2'deki gayeler ve Madde 11'deki yükümlülüğü göz önünde bulundurarak gerekli araştırma ve bilimsel çalışmanın yapılmasını teşvik ederler. Üye Devlet ve Topluluk seviyesinde yapılan araştırmaların düzgün bir şekilde koordinasyonu gayesiyle bilgi alış verişinde bulunurlar.

2. Madde 4 ve 10'un uygulaması için gerekli bilimsel çalışmaya özel dikkat gösterilir ve Üye Devletler arasında sınır aşan işbirliği içeren araştırmaların yapılması teşvik edilir.

Eklerde değişiklik yapılması için usul
Madde 19

Ek I, II, III, V ve VI'nın teknik ve bilimsel ilerlemeye uydurulmaları için gerekli olan değişiklikler Komisyon'dan gelen bir öneri üzerine nitelikli çoğunlukta hareket eden Konsey tarafından kabul edilir.

Ek IV'ün teknik ve bilimsel ilerlemeye uydurulması gerekli olan değişiklikler Komisyon'dan gelen bir öneri üzerine oy birliği ile hareket eden Konsey tarafından kabul edilir.

Komite
Madde 20

Komisyon'a, Üye Devletlerin temsilcilerinden müteşekkil olan ve Komisyon'un bir temsilcisinin başkanlık ettiği bir komite yardımcı olur.

Madde 21

1. Komisyon temsilcisi komiteye alınması gereken önlemlerin taslağını sunar. Komite, taslak hakkındaki görüşünü Başkanın, konunun aciliyetine göre tespit edebileceği bir zaman sınırı içinde verir. Görüş, Konsey'in Komisyon'dan gelen bir öneri üzerine kabul etmesi gereken kararlar durumunda Antlaşma'nın 148(2) Maddesinde belirlenen çoğunluk tarafından verilir. Komitedeki Üye Devlet temsilcilerinin oy ağırlıkları o Maddede belirlenen şekilde saptanır. Başkan oy vermez.

2. Eğer Komitenin görüşüne uygunsuzsa Komisyon tasarlanan önlemleri kabul eder.

Eğer tasarlanan önlemler komitenin görüşüne uymuyorsa veya görüş bildirilmemişse Komisyon, gecikmeden, Konseye alınacak önlemlerle ilgili bir öneri sunar. Konsey nitelikli çoğunlukla hareket eder.

Eğer Konseye baş vurmadan itibaren üç ayın bitiminde, Konsey harekete geçmemişse, önerilen önlemler Komisyon tarafından alınır.

Tamamlayıcı hükümler
Madde 22

Bu Direktif hükümlerinin uygulanmasında Üye Devletler;

- (a) Ek IV'de belirtilen ve bölgeye özgü türlerin korunmalarına katkıda bulunur ve yeniden bölgelerine kazandırılmalarını tetkik eder; bu tetkikin diğer Üye Devletlerde ve başka yerlerde elde edilen deneyimleri de hesaba katarak yeniden kazandırılmasının söz konusu türlerin elverişli bir korunma statüsünde yeniden tesisine etkin olarak katkıda bulunduğunu saptaması

ve ilgili kişilere danışıldıktan sonra gerçekleştirilmesi şart koşulur.

- (b) bölgeye özgü olmayan herhangi bir türün yabancı ortama bilinçli bir şekilde takdiminin doğal dağılımları içindeki doğal yaşam alanlarına veya yerli olan yabancı fauna ve flora zarar getirmeyecek şekilde düzenlenmesini güvence altına alırlar ve gerekli gördükleri takdirde bu tür takdimi yasaklarlar. Gerçekleştirilen değerlendirilmenin sonuçları bilgi için komiteye gönderilir.

- (c) Yabancı fauna ve flora türlerinin korunması ve onların hayvan ve bitki yaşam ortamı ve hayvan ve bitki doğal yaşam ortamlarının, kullanılması gerektiğinde eğitimi ve genel bilgilendirmeyi teşvik edeceklerdir.

Son Hükümler

Madde 23

1. Üye Devletler bu Direktifin tebliğinden itibaren iki yıl içinde bu Direktife uymak için gerekli kanun, tüzük ve idari hükümleri yürürlüğe koyarlar. Bu konuda derhal Komisyona bilgi verirler.

2. Üye Devletler böyle önlemleri aldıklarında bu önlemler bu Direktife bir atıf ihtiva ederler veya bunların resmi basımlarında bu tür bir atıf ilâve edilir. Bu çeşit atıf yapma yöntemleri Üye Devletler tarafından belirlenir.

3. Üye Devletler, bu Direktifin kapsadığı alanlarda kabul edecekleri ulusal kanunlarının temel hükümlerini Komisyona iletirler.

Madde 24

Bu Direktif Üye Devletlere yöneliktir.

21 Mayıs 1992'de Brüksel'de kabul edilmiştir.

Konsey adına
Başkan
Arlindo MARQUES CUNHA